

32003L0018

L 97/48

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

15.4.2003

DIRECTIVA 2003/18/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 27 martie 2003
de modificare a Directivei 83/477/CEE a Consiliului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor
legate de expunerea la azbest la locul de muncă
(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 137 alineatul (2) al acestuia,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾, elaborată după consultarea partenerilor sociali și a Comitetului consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) În concluziile sale din 7 aprilie 1998 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest ⁽⁴⁾, Consiliul a invitat Comisia să prezinte propuneri de modificare a Directivei 83/477/CEE ⁽⁵⁾, ținând seama, în special, de interesul care există în ceea ce privește recentrarea și adaptarea măsurilor de protecție la persoanele care sunt în prezent cele mai expuse, în special la lucrătorii care îndepărtează azbestul și la cei care întâlnesc accidental azbest în munca lor în cursul activităților de întreținere și reparații.
- (2) Având în vedere concluziile menționate, Comisia a fost, de asemenea, invitată să prezinte propuneri de modificare a Directivei 83/477/CEE, în temeiul studiilor aprofundate privind limitele expunerii la crisotil și metodele de măsurare a conținutului de azbest în aer, întreprinse pe baza metodologiei adoptate de Organizația Mondială a Sănătății (OMS). Măsuri similare trebuie întreprinse și în cazul fibrelor de înlocuire.
- (3) Comitetul Economic și Social, în avizul său privind azbestul ⁽⁶⁾, a cerut Comisiei să ia noi măsuri de reducere a riscurilor la care sunt expuși lucrătorii.

⁽¹⁾ JO C 304 E, 30.10.2001, p. 179 și

JO C 203 E, 27.8.2002, p. 273.

⁽²⁾ JO C 94, 18.4.2002, p. 40.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 11 aprilie 2002 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial). Poziția comună a Consiliului din 23 septembrie 2002 (JO C 269 E, 5.11.2002, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 17 decembrie 2002 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 18 februarie 2003 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁴⁾ JO C 142, 7.5.1998, p. 1.

⁽⁵⁾ JO L 263, 24.9.1983, p. 25. Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/24/CE (JO L 131, 5.5.1998, p. 11).

⁽⁶⁾ JO C 138, 18.5.1999, p. 24.

- (4) Interzicerea introducerii pe piață și a utilizării azbestului crisotil prin Directiva 76/769/CEE a Consiliului din 27 iulie 1976 privind armonizarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la restricțiile de comercializare și utilizare a anumitor substanțe și preparate periculoase ⁽⁷⁾, cu intrare în vigoare de la 1 ianuarie 2005, va contribui la reducerea substanțială a expunerii la azbest a lucrătorilor.

- (5) Toți lucrătorii trebuie să fie protejați împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest și, prin urmare, excepțiile prevăzute pentru sectorul maritim și cel aerian trebuie eliminate.

- (6) Pentru a se asigura claritate în definirea fibrelor, acestea trebuie redefinite fie în termeni mineralogici, fie prin raportare la numărul CAS (*Chemical Abstract Service*).

- (7) Fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare privind comercializarea și utilizarea azbestului, limitarea activităților care implică expunerea la azbest trebuie să joace un rol foarte important în prevenirea bolilor asociate cu această expunere.

- (8) Sistemul de notificare în cazul activităților care implică expunerea la azbest trebuie adaptat noilor situații de muncă.

- (9) Este important să fie eliminate activitățile care expun lucrătorii la fibre de azbest în timpul extragerii azbestului, al fabricării și prelucrării produselor din azbest sau al fabricării și prelucrării produselor care conțin fibre de azbest adăugate în mod deliberat, având în vedere nivelul de expunere ridicat și greu de prevăzut.

- (10) Pe baza celor mai recente cunoștințe tehnice, este necesar să se definească mai precis metodologia de prelevare a probelor pentru măsurarea conținutului de azbest în aer, precum și metoda de numărare a fibrelor.

- (11) Deși nua putut fi încă determinat pragul de expunere sub care azbestul nu prezintă risc de cancer, valoarea limită de expunere profesională la azbest trebuie redusă.

⁽⁷⁾ JO L 262, 27.9.1976, p. 201. Directivă modificată ultima dată de Directiva Comisiei 2001/91/CE (JO L 286, 30.10.2001, p. 27).

- (12) Este necesar ca angajatorii să aibă obligația, înainte de punerea în aplicare a proiectului de îndepărtare a azbestului, de a înregistra prezența sau presupusa prezență a azbestului în clădiri sau instalații și de a comunica aceste informații celorlalte persoane care pot fi expuse la azbest în urma utilizării acestuia, a lucrărilor de întreținere sau a altor activități în sau pe clădiri.
- (13) Este indispensabil să se asigure că lucrările de demolare sau de îndepărtare a azbestului sunt efectuate de întreprinderi care cunosc toate precauțiile care trebuie luate pentru a proteja lucrătorii.
- (14) Este necesar ca lucrătorii expuși sau care pot fi expuși la azbest să beneficieze de o formare profesională specifică, pentru a contribui în mod semnificativ la reducerea riscurilor legate de o astfel de expunere.
- (15) Conținutul registrelor de expunere și al dosarelor medicale prevăzute de Directiva 83/477/CEE trebuie aliniat la listele și dosarele prevăzute de Directiva 90/394/CEE a Consiliului din 28 iunie 1990 privind protecția lucrătorilor la locul de muncă împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni [a șasea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE] ⁽¹⁾.
- (16) Recomandările practice referitoare la supravegherea clinică a lucrătorilor expuși trebuie să fie actualizate pe baza celor mai recente cunoștințe medicale, în vederea depistării precoce a patologiilor legate de azbest.
- (17) Dat fiind că obiectivul acțiunii preconizate, și anume îmbunătățirea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă, nu poate fi realizat în măsură suficientă de statele membre și poate, așadar, din motive de amploare și efecte ale acțiunii, să fie îndeplinit mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității enunțat în articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv.
- (18) Modificările prevăzute de prezenta directivă constituie un element concret în cadrul realizării dimensiunii sociale a pieței interne.
- (19) Aceste modificări se limitează la minim pentru a nu îngreuna inutil crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.
- (20) Directiva 83/477/CEE trebuie, prin urmare, modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Directiva 83/477/CEE se modifică după cum urmează:

1. la articolul 1, alineatul (2) se elimină;
2. articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 2

În sensul prezentei directive, termenul «azbest» desemnează următorii silicați fibroși:

- actinolit de azbest CAS nr. 77536-66-4 (*);
- grünerit (amosit) de azbest CAS nr. 12172-73-5 (*);
- antofilit de azbest CAS nr. 77536-67-5 (*);
- crisotil CAS nr. 12001-29-5 (*);
- crocidolit CAS nr. 12001-28-4 (*);
- tremolit de azbest CAS nr. 77536-68-6 (*);

(* Numărul din registrul *Chemical Abstract Service* (CAS).”;

3. la articolul 3:

- (a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În cazul în care expunerea lucrătorului este sporadică și de mică intensitate și dacă din rezultatele evaluării riscurilor, prevăzută la alineatul (2), rezultă în mod clar că limita expunerii la azbest nu va fi depășită în aerul din zona de activitate, articolele 4, 15 și 16 pot să nu fie aplicate, în cazul în care munca implică:

- (a) activități de întreținere de scurtă durată și discontinue, în care se manipulează numai materiale nefriabile;
- (b) îndepărtarea fără deteriorare a unor materiale nedegradate, în care fibrele de azbest sunt legate strâns într-o matrice;
- (c) încapsularea sau acoperirea cu înveliș protector a unor materiale conținând azbest și care se află în stare bună;
- (d) monitorizarea și controlul aerului, precum și prelevarea de eșantioane pentru a determina dacă un anumit material conține azbest.”

- (b) se introduce următorul alineat:

„(3 bis) După consultarea partenerilor sociali, în conformitate cu legile și practicile naționale, statele membre enunță directive practice pentru definirea expunerilor sporadice și a expunerilor de mică intensitate prevăzute la alineatul (3).”;

4. articolul 4 se modifică după cum urmează:

- (a) punctul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„2. notificarea este transmisă de către angajator autorității competente din statelor membre, înainte de începerea lucrărilor, în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative ale dreptului intern.

Notificarea trebuie să cuprindă cel puțin o descriere succintă a:

- (a) amplasamentului șantierului;
- (b) tipului și cantităților de azbest utilizate sau manipulate;
- (c) activităților și procedeele aplicate;

⁽¹⁾ JO L 196, 26.7.1990, p. 1. Directivă modificată ultima dată de Directiva 1999/38/CE (JO L 138, 1.6.1999, p. 66).

- (d) numărului de lucrători implicați;
- (e) datei de începere a lucrărilor și duratei activității;
- (f) măsurilor luate pentru a limita expunerea lucrătorilor la azbest.”;

(b) punctul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„4. de fiecare dată când apare probabilitatea ca o modificare a condițiilor de muncă să conducă la o creștere semnificativă a expunerii la praf provenit din azbest sau din materiale conținând azbest, trebuie transmisă o nouă notificare.”;

5. la articolul 5 se adaugă următorul alineat:

„Fără a aduce atingere aplicării altor dispoziții comunitare privind comercializarea și folosirea azbestului, se interzic activitățile care expun lucrătorii la fibre de azbest în timpul extracției azbestului sau al fabricării și prelucrării produselor din azbest sau al fabricării și prelucrării produselor care conțin azbest adăugat în mod deliberat, cu excepția tratării și eliminării produselor provenite din demolare și îndepărtarea azbestului.”;

6. articolul 6 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 6

Pentru toate activitățile prevăzute la articolul 3 alineatul (1), expunerea lucrătorilor la praf provenit din azbest sau din materiale conținând azbest la locul de muncă trebuie redusă la minim și, în orice caz, sub valoarea limită prevăzută la art. 8, în special prin următoarele măsuri:

1. numărul lucrătorilor expuși sau care pot fi expuși la praf provenit din azbest sau din materiale conținând azbest trebuie limitat cât mai mult posibil;
2. procesele de lucru trebuie concepute astfel încât să nu producă praf de azbest sau, dacă acest lucru se dovedește imposibil, să evite eliberarea de praf de azbest în aer;
3. toate construcțiile și echipamentele implicate în tratarea azbestului trebuie să poată fi curățate și întreținute cu regularitate și eficacitate;
4. azbestul sau materialele conținând azbest care pot produce praf trebuie depozitate și transportate în ambalaje etanșe adecvate;
5. deșeurile trebuie colectate și eliminate de la locul de muncă cât mai rapid cu putință, în ambalaje etanșe adecvate, prevăzute cu etichete indicând că acestea conțin azbest. Această măsură nu se aplică activităților miniere. Astfel de deșeuri sunt tratate ulterior în conformitate cu Directiva 91/689/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind deșeurile periculoase (*);

(*) JO L 377, 31.12.1991, p. 20. Directivă modificată ultima dată de Directiva 94/31/CE (JO L 168, 2.7.1994, p. 28).”.

7. articolul 7 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 7

(1) În funcție de rezultatele evaluării inițiale a riscului și pentru a asigura respectarea valorii limită prevăzute în articolul 8, se efectuează cu regularitate măsurări ale concentrației de fibre de azbest în aer la locul de muncă.

(2) Prelevarea de probe trebuie să fie reprezentativă pentru expunerea personală a lucrătorului la praf provenit din azbest sau din materiale conținând azbest.

(3) Prelevarea de probe se realizează după consultarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților lor în întreprinderi.

(4) Prelevarea de probe se realizează de către personalul cu calificările necesare. Probele prelevate sunt ulterior analizate în conformitate cu alineatul (6), în laboratoare dotate cu echipamente de numărare a fibrelor.

(5) Durata prelevării trebuie să fie astfel încât să se poată stabili expunerea reprezentativă pentru o perioadă de referință de 8 ore (un schimb) prin măsurări sau prin calcule ponderate în timp.

(6) Numărarea fibrelor se realizează de preferință cu PCM (microscop cu contrast de fază), în conformitate cu metoda recomandată (*); de OMS (Organizația Mondială a Sănătății) în 1997 sau cu orice altă metodă cu rezultate echivalente.

În scopul măsurării concentrației de azbest în aer, prevăzută în primul paragraf, se iau în considerare numai fibrele cu lungimea mai mare de 5 micrometri, lățimea mai mică de 3 micrometri și raportul lungime/lățime mai mare de 3:1.

(*) Determinarea concentrației de fibre în suspensie din aer. Metodă recomandată: microscopia optică cu contrast de fază (numărare pe membrană filtrantă), OMS, Geneva, 1997 (ISBN 92 4 154496 1).”;

8. articolul 8 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 8

Angajatorii se asigură că nici un lucrător nu este expus la o concentrație de azbest în suspensie în aer de peste 0,1 fibre pe cm³, măsurată în raport cu o medie ponderată în timp pe o perioadă de 8 ore (TWA).”;

9. la articolul 9 se elimină alineatul (1);

10. articolul 10 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În cazul în care valoarea limită prevăzută la articolul 8 este depășită, trebuie identificate cauzele depășirii și trebuie luate măsuri adecvate de remediere a situației cât mai curând posibil.”

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În cazul în care expunerea nu poate fi redusă prin alte mijloace și respectarea valorii limită impune utilizarea echipamentului respirator de protecție individuală, acesta nu poate fi permanent și este menținut la minimumul necesar pentru fiecare lucrător. Pentru orice perioadă necesitând purtarea unui echipament respirator de protecție individuală, se prevăd pauze în funcție de constrângerile fizice și climaterice și, după caz, în acord cu lucrătorii și reprezentanții acestora, în conformitate cu legile și practicile interne.”;

11. se introduce următorul articol:

„Articolul 10a

Înainte de începerea lucrărilor de demolare sau de întreținere, angajatorii iau toate măsurile, la nevoie prin obținerea de informații de la proprietarii construcțiilor, pentru a identifica materialele care pot conține azbest.

Dacă există cea mai mică îndoială privind prezența azbestului într-un material sau într-o construcție, se respectă dispozițiile aplicabile din prezenta directivă.”;

12. la articolul 11, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) În cazul în care anumite activități precum demolarea, îndepărtarea azbestului, repararea și întreținerea pentru care se estimează că valoarea limită prevăzută la articolul 8 va fi depășită în pofida utilizării măsurilor tehnice preventive de limitare a conținutului de azbest în aer, angajatorul definește măsurile destinate să asigure protecția lucrătorilor pe durata activităților, în special următoarele:

- (a) lucrătorii sunt dotați cu echipament respirator individual adecvat și cu alte echipamente de protecție individuală, pe care trebuie să le poarte;
- (b) se montează panouri de avertizare indicând că se estimează depășirea valorii limită prevăzute la articolul 8;
- (c) se împiedică răspândirea prafului provenit din azbest sau din materiale conținând azbest în afara construcției sau a zonei de lucru.”;

13. la articolul 12 alineatul (2), primele două paragrafe se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) planul menționat la alineatul (1) trebuie să prevadă măsurile necesare pentru asigurarea siguranței și sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

Planul trebuie să prevadă în special că:

- azbestul și produsele conținând azbest sunt eliminate înainte de aplicarea tehnicilor de demolare, cu excepția cazului în care aceasta ar conduce la un risc mai mare pentru lucrători decât dacă azbestul și/sau materialele conținând azbest ar fi lăsate unde sunt;
- dacă este necesar, se furnizează echipamentul de protecție individuală prevăzut la articolul 11 alineatul (1) litera (a);

- atunci când se încheie lucrările de îndepărtare a azbestului sau de demolare, se verifică absența riscurilor datorate expunerii la azbest la locul de muncă, în conformitate cu legislația și practicile naționale.”;

14. se introduc următoarele articole:

„Articolul 12a

(1) Angajatorii au obligația de a prevedea o formare profesională adecvată pentru toți lucrătorii care sunt sau pot fi expuși la praf conținând azbest. Această formare profesională trebuie asigurată la intervale regulate și fără costuri pentru lucrători.

(2) Conținutul formării profesionale trebuie să fie ușor de înțeles pentru lucrători. El trebuie să le permită să-și însușească cunoștințele și competențele necesare în materie de prevenire și de securitate, în special în ceea ce privește:

- (a) proprietățile azbestului și efectele sale asupra sănătății, inclusiv efectul de sinergie cu fumul;
- (b) tipurile de produse și materiale care pot conține azbest;
- (c) operațiunile care pot conduce la expunere la azbest și importanța controalelor preventive pentru reducerea la minimum a expunerii;
- (d) practicile profesionale sigure, controalele și echipamentele de protecție;
- (e) rolul adecvat, alternativele, alegerea, limitările și modul corect de utilizare a echipamentelor respiratoare;
- (f) procedurile de urgență;
- (g) procedurile de decontaminare;
- (h) eliminarea deșeurilor;
- (i) cerințele în materie de control medical.

(3) Orientările practice pentru formarea lucrătorilor care se ocupă de îndepărtarea azbestului se elaborează la nivel comunitar.

Articolul 12b

Înainte de a executa lucrări de demolare sau de îndepărtare a azbestului, întreprinderile trebuie să facă dovada capacității lor în acest domeniu. Dovada se stabilește în conformitate cu legislațiile și practicile interne.”;

15. la articolul 14 alineatul (2), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) dacă rezultatele depășesc valoarea limită stabilită la articolul 8, lucrătorii în cauză și reprezentanții lor în cadrul întreprinderii sau unității sunt informați cât mai repede posibil despre aceste depășiri și cauzele lor, iar lucrătorii și reprezentanții lor în cadrul întreprinderii sau unității sunt consultați cu privire la măsurile care urmează să fie luate sau, în situații de urgență, sunt informați despre măsurile adoptate.”;

16. la articolul 15, punctul 3 se înlocuiește cu următorul text:

- „3. lucrătorilor trebuie să li se furnizeze informații și consiliere privind orice evaluare a stării lor de sănătate la care pot fi supuși după încheierea expunerii la azbest.

Medicul sau autoritatea care răspunde de supravegherea medicală a lucrătorilor poate recomanda continuarea supravegherii medicale după încetarea expunerii, pe durata pe care o consideră necesară pentru a proteja sănătatea persoanei în cauză.

Continuarea supravegherii are loc în conformitate cu legislațiile și practicile interne.”;

17. la articolul 16, punctul 2 se înlocuiește cu următorul text:

- „2. registrul menționat la punctul 1 și dosarele medicale individuale prevăzute la articolul 15 alineatul (1) se păstrează cel puțin 40 de ani de la încetarea expunerii, în conformitate cu legislațiile și practicile interne.”;

18. la articolul 16 se adaugă următorul punct:

- „3. documentele prevăzute la punctul 2 se pun la dispoziția autorității responsabile în cazurile în care întreprinderea își încetează activitatea, în conformitate cu legislațiile și practicile interne.”;

19. se introduce următorul articol:

„Articolul 16a

Statele membre prevăd sancțiuni corespunzătoare aplicabile în cazul încălcării legislației naționale adoptate în temeiul prezentei directive. Aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive.”;

20. anexa I se elimină;

21. la anexa II, punctul 3 se înlocuiește cu următorul text:

- „3. examinarea sănătății lucrătorilor se desfășoară în conformitate cu principiile și practicile medicinei muncii. Ea cuprinde cel puțin următoarele măsurări:

— întocmirea dosarului medical și profesional al lucrătorului;

— o discuție personală;

— o examinare clinică generală, în special a toracelui;

— teste ale funcției respiratorii (spirometrie și curba debit-volum).

Medicul și/sau autoritatea care răspunde de controlul sănătății hotărăște cu privire la examinări suplimentare, cum ar fi testele citologice ale sputei sau o radiografie toracică sau o tomografică, pe baza celor mai recente cunoștințe în materie de medicină a muncii.”

Articolul 2

(1) Statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data de 15 aprilie 2006. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 27 martie 2003.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

M. STRATAKIS